

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 OSLO

Dato: 20.10.2023
Saksnummer: 23/32174-2
Deres ref.:

Høringsuttalelse fra Stavanger kommune til revisjon av utfyllende regler for skrivemåten av norske stedsnavn

Stavanger kommune oversender med dette vår høringsuttalelse til revisjon av utfyllende regler for skrivemåten av norske stedsnavn.

Vi vil samtidig benytte anledningen til å rose Språkrådet og Kartverket for å løfte forslag til endringer som har betydning for skrivemåten av lokale stedsnavn i kommunene. Det er relativt få av de som jobber med stedsnavn i kommunene som har språkfaglig bakgrunn, og da er det veldig fint at dere som har mer kompetanse på dette kommer med forslag som ivaretar kommunene sine interesser når de utfyllende reglene skal oppdateres.

Å-ending

Stavangers ønske om muligheten til å bruke å-ending ble ivaretatt av Språkrådet ved forrige revidering av reglene, blant annet etter behandling av å-ending i klagenemnda for stedsnavnsaker. Vi har lurt litt på hvorfor -i og -ei-endinger (og -en i Bergen) er automatisk godkjent, mens de andre endingene (blant annet å-ending) behøver særlige grunner for å brukes. Vi ønsker at å-ending skal kunne brukes i enkelte tilfeller uten at kravet til dokumentasjon er uoppnåelig. Av og til vil navnet bli helt feil i de lokales øyne hvis det må normeres til a-ending. Ofte er det vanskelig å finne gode nok skriftlige kilder på skrivemåten med å, samtidig som navnet er godt innarbeidet muntlig og av og til i uformell skriftlig sammenheng.

I høringsnotatet står det forklart at tillegget «når særlige grunner taler for det» betyr at de aktuelle endingene er å regne som lokale dialektformer. Vi er usikre på hva som menes med lokale dialektform og regional samleform, da å-ending brukes i stort sett hele sør-Rogaland. Egersund bruker både -e og -å-ending, alt etter hvilket ord det er (kjerka, vige, myre). Sånn sett er kanskje å-ending mer regional enn lokal.

Aksenttegn

I avsnitt 3.11 åpnes det opp for bruk av aksenttegn for å tydeliggjøre uttalen (å-uttale i stedet for o i Holevegen). Det er svært uheldig å bruke aksenttegn i veinavn, da dette gjør det vanskelig å søke opp navnet. Nødetatene er også avhengig av at stedsnavn er enkle å søke opp når innringer bare vet hva stedet heter, men ikke har noen adresse å vise til. Kartverket vedtok at Holevegen skulle skrives uten aksenttegn, men at selve stedsnavnet kan skrives med aksenttegn. Denne saken er under klagebehandling, da lokalbefolkningen ønsker skrivemåten Holle, og Hole med og uten aksenttegn oppleves som fremmed, og fremmer feil uttale. Aksenttegn er ikke allment kjent for de fleste, og

hvordan en lyd uttales dersom aksenttegnet heller ene eller andre veien, må kunne sies å være kunnskap for de spesielt interesserte. Det bør heller åpnes opp for at stedsnavn kan skrives slik det uttales, hvis det er tradisjon for eller ønske om det i de enkelte tilfellene. Et eksempel hvor dette ble tillatt var Fåravegen på Kyrkjøy i Stavanger kommune. Tidligere Finnøy kommune vedtok veinavnet Fåravegen i 2019 etter en grundig prosess utført av veinemnda. Språkrådet mente skrivemåten skulle være Fòra, men både kommunen og Kartverket mente at aksenttegn var uheldig, spesielt siden navnet skulle brukes som veinavn. Vedtaket Fora ble påklaget av grunneier, og saken engasjerte stort på Sjernarøyene. Det var uvanlig mange høringsinnspill fra lokalbefolkningen, og nesten alle mente at det måtte være Furre eller Fåra. Fora/Fòra var fremmed, og oppfordret til feil uttale. Som et kompromiss mellom Furre og Fora, vedtok Kartverket det opprinnelige Fåra, som alle kunne leve med. Navnet ivaretok uttale, og var lett gjenkjennelig for lokalbefolkningen siden dette var en av skrivemåtene som hadde vært i bruk over lengre tid.

Formulering i 1.3

Som en liten detalj på slutten, så synes vi at opprinnelig tekst i 1.3 var lettere å forstå enn den nye foreslåtte teksten.

Med hilsen

Lin Knarvik
avdelingssjef

Tor Helge Skorge
seksjonssjef

Susanne Kråkenes
saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur